

Středa nám chutná

Iva Procházková



Ilustrovala
Katarína Ilkovičová

Albatros

Albatros



Středa nám chutná

Iva Procházková

Středa nám chutná

Iva Procházková



Ilustrovala
Katarína Ilkovičová

Albatros

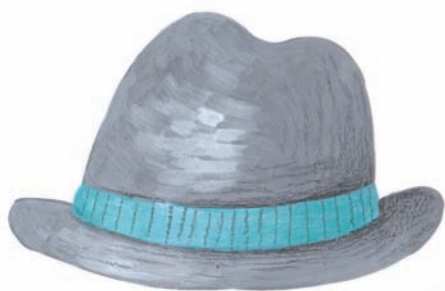


Knižka vychází k autorčinu jubileu

© Iva Procházková, 1994
Illustrations © Katarína Ilkovičová, 2013

ISBN 978-80-00-03136-1

Středa nám chutná
ale čtvrtek pátekso bota
nedělepondělí a úterýlaky
nejsou krahoyení!



Do velkého nádraží vjel dlouhý vlak a se skřípěním zastavil. Všichni vystoupili. Nebylo kam dál jet. Alespoň ne tímto vlakem.

Průvodčí Mlejnek procházel prázdnými vagony a nahlížel do jednotlivých kupé, jestli v nich něco nezůstalo. V jednom kupé našel šedý klobouk. V jiném košík s pletením. V dalším plyšového pejska. V posledním kupé posledního vagonu našel miminko.

Šedý klobouk měl rozpáranou podšívku. V košíku s pletením ležely dvě rukavice z červené vlny, obě na levou ruku. Plyšový pejsek byl natahovací, měl se točit dokolečka a dělat kotrmelce, chyběl mu však klíček, takže se jen pitomoučce usmíval. Miminko se usmívalo taky. Přímo na průvodčího. Když se nad ním naklonil, aby se podíval, z jakého je materiálu, kýchlo a malou pěstí si promasírovalo nos.

Průvodčí Mlejnek, mimo službu otec dvou nezletilých dětí, pochopil, že miminko je pravé. Vzal je do náručí, košík s pletením, kloboukem a plyšovým pejskem si navlékl na předloktí a opatrně vystoupil z vlaku. Se všemi nalezenými předměty zamířil k bočnímu vchodu nádražní budovy, nad nímž visela cedule ZTRÁTY A NÁLEZY.

Ve skladišti ZTRÁT A NÁLEZŮ bylo šest vysokých regálů a v nich leželo nespočetné množství ztracených a nalezených věcí.

Přes šířku celé místnosti se táhla dlouhá police plná cestovních vaků, kufrů a batohů. Dále tu bylo patnáct kabátů, čtyřicet šál, deset čepic, z toho tři kožešinové a dvě děravé, pět klobouků, dvacet jedna

brýlí (jedny zlaté), devatenáct hodinek (ani jedny s vodotryskem), sedm párů rukavic včetně jedněch boxerských, jedenáct náušnic, jedna živá, velmi hlasitá husa v koši, květináč s cizokrajným stromkem, který na první pohled vypadal jako klubko hadů a při bližším ohledání páchl po zkažených vejcích, mimoto tu bylo šest plnicích per a jeden sešit se jménem František Růžička na obalu a s velkou čtyřkou z matematické úlohy na první straně. Pod čtyřkou se červenala vyčítavá poznámka: JSI SÁM SE SEBOU SPOKOJEN, FRANTIŠKU? Aby byl výčet úplný, je třeba dodat, že na nejvyšší polici, takřka u stropu se stydlivě krčily jedny umělé zuby, hadrová opice bez ocasu a červené trenýrky značky Adidas.

Úředník za pultem převzal od průvodčího Mlejnkův šedý klobouk, košík s pletením a plyšového pejska a uložil je do odpovídajících regálů. Pak pohlédl na miminko v jeho náručí a zeptal se: „Co to je?“

Průvodčí pokrčil rameny.

„Nevím,“ řekl a uvědomil si, že mu na rtech ulpívá úsměv – podobný jako u plyšového pejska, kterého našel ve vlaku. „Můžeme se přece podívat!“

Položil miminko na pult a zručnými rukama dvojnásobného otce je rozbil. Byla to holčička. Bez diskuze.

Úředník zvedl sluchátko a vytočil číslo ředitelství.

„Haló, tady Ztráty a nálezy,“ řekl. „Máme tu holčičku. Asi tak sedmdesát centimetrů dlouhou, kolem pěti kil, vlasy žádné, oči šedomodrozelenohnědé. Věk? Jo, to...“ pohlédl tázavě na průvodčího.

„Čtyři měsíce,“ napověděl mu průvodčí.



„Čtyři měsíce,“ opakoval po něm úředník do telefonu. „Mám ji dát do regálu?“

Hlas na druhém konci aparátu cosi dlouho vysvětloval. Rozhořčeně. Pak se rozhostilo ticho. Úředník položil sluchátko.

„Šéf zavolá policii,“ řekl.

Podíval se na miminko.

„Divný lidi, dneska,“ potřásl hlavou. „Zapomenou dítě. Ve vlaku!“

Holčička znovu kýchla. Průvodčí Mlejnek ji pevněji zavinul do peřinky.

„Je moc milá,“ prohlásil. „Vůbec nekřičí. Jako by byla se vším srozuměná.“

Oba dva muži se nad dítětem sklonili a na tvářích obou se rozlil úsměv.

Ze ZTRÁT A NÁLEZŮ bylo děvčátko přeneseno do kanceláře ředitele. Z kanceláře ředitele na policejní stanici. Z policejní stanice na oddělení pro pohřešované osoby. Z oddělení pro pohřešované osoby do útulku pro ztracené děti. Z útulku pro ztracené děti do kojeneckého ústavu.

Po celou dobu svého putování byla holčička klidná, ani jednou nezakřičela, ani trochu nezaplakala.

„To není zapomenuté dítě, to je odložené dítě,“ prohlásila vedoucí kojeneckého ústavu, když se po čtyřech týdnech čekání o holčičku nikdo nepřihlásil. „Musíme ji zanést do seznamu sirotek.“

„Ale pod jakým jménem?“ zeptala se ošetřovatelka.

Vedoucí se zamyslela.

„Nemá nikoho,“ řekla konečně. „Ať má alespoň záviděníhodné jméno.“

„Nebo několik jmen,“ napadlo ošetřovatelku. „To bude ještě lepší!“

„Celestýna,“ navrhla vedoucí po krátké úvaze.

„Izabela,“ vyhrkla ošetřovatelka takřka prosebně.

„Libuše,“ pokračovala vedoucí s vlasteneckým výrazem ve tváři.

„Kateřina?“ připojila ošetřovatelka tázavě.

„Anna,“ uzavřela vedoucí rozhodně.

Celestýna Izabela Libuše Kateřina Anna tou dobou spala a netušila, že se právě stala majitelkou pěti jmen, z toho čtyř královských.



O nějaký den později si jedna z lékařek všimla, že pouhým zapsáním počátečních písmen všech pěti jmen vedle sebe vznikne jméno šesté: C. I. L. K. A. Kupodivu právě toto jméno se vžilo. Celestýna, Izabela, Libuše, Kateřina i Anna byly rychle zapomenuty a brzy neřekl děvčátku nikdo jinak než Cilka.

Cilka nebyla krásné dítě. Ani roztomilé dítě. Dokonce ani příliš bystré dítě. Cilka byla šťastné dítě. Nikdy si na nic nestěžovala. Nikdy nic křikem nevymáhala. Většinu času spokojeně ležela a zabývala se sama sebou. Počítala si prsty, například. Na rukou i na nohou. Zkoušela vypláznout jazyk, jak nejdál to jde. Nebo se koulela z boku na bok. Nic jí nechybělo. A nejenže byla sama klidná, Cilka kolem sebe klid i šířila. Pokoj, ve kterém spala, byl vždy nejtišší z ce-

lého ústavu. Časem si ošetřovatelky zvykly dávat do její blízkosti obzvlášť plačtivé, nervózní a ukřičené děti. Cilka všechny uklidnila.

Když měla všechny prsty na ruce i na nohu spočítané, délku jazyka přesně odhadnutou a koulení z boku na bok zvládnuté na jedničku, posadila se, posléze postavila a začala chodit.

Vedoucí ústavu si povzddechla: „Cilka už je velká. Brzy nás opustí.“

„Nevím, co si bez ní počnem,“ řekla ošetřovatelka. „Má na děti tak báječný vliv!“

„Nejen na děti. I na nás. Ještě nikdy jsem nebyla tak klidná a vyrovnaná jako v poslední době,“ přiznala se vedoucí. „A vy jste si přestala kousat nehty – všimla jsem si toho!“

„Bude nám všem chybět,“ pokývala hlavou sestra a zadívala se přes skleněnou stěnu na Cilku, která obcházela kolem dokola dřevěnou ohrádku a usmívala se, takže jí v puse byly vidět čtyři malé zuby. Dva nahoře a dva dole.

Cilka byla přestěhována do dětského domova Slunečnice. Nacházel se ve starém cihlovém domě uprostřed rozlehlé zahrady na předměstí velkého města. Zdi domu byly opršelé, na některých místech porostlé břečťanem, na jiných divokým vínem. Po střeše se rozlézal mech. Ani zahrada nebyla příliš udržovaná. Ředitelka domova, všeobecně přezdívaná Pralinka, zastávala názor, že mnoho pořádku dětem škodí, zatímco romantický nepořádek podporuje fantazii. Soudě dle stavu zahrady, která připomínala prales a pro cizího pří-



chozího byla zcela neprůchodná, dosáhla dětská fantazie v domově Slunečnice nejvyššího stupně.

Dětí bylo v domově osmdesát tři. Cilka přišla jako osmdesátá čtvrtá. Ze všech nejmladší.

Do výchovného systému Pralinky patřilo ještě několik pozoruhodných zásad. Především děti nikdy k ničemu nenutila. Dále si nikdy nelámala hlavu, jak je potrestat. Buďto si dítě některým svým uličnictvím vykoledovalo okamžitý pohravek, herdu do zad, či dokonce kopanec do zadku, anebo si mohlo být jisté, že ujde trestu úplně.

Pralinka se taky nikdy ničemu, co přišlo od dětí, nedivila, nic nepovažovala za nenormální, všechno brala vážně. Když za ní přišel malý, hubeňoučkový Tomík, že se mu podařilo udělat hovínko větší než rohlík, znělo to neuvěřitelně; přesto se šla na jeho žádost přesvědčit – a dala mu za pravdu.

Právě tak Pralinku nepřekvapilo, když se k ní jednou po ránu dostavila delegace dětí s tvrzením, že Cilce roste na hlavě jablko.

„Jaké?“ zeptala se.

„Žluté,“ odpověděla vyčouhlá Božena, která přes svých jedenáct let chodila teprve do třetí třídy, protože odmítala vzít na vědomí skutečnost, že mezi jednotlivými slovy musí nechávat mezery – psala všechno dohromady, takže se její úlo-



hy podobaly dlouhé, mnohokrát zakroucené a zašmodrchané tkaničky do bot.

„**Zatím** je žluté,“ opravil ji tloušťák Ota s věčně zpoceným nosem. „Ale zdá se, že začíná červenat.“

„To si musím prohlédnout,“ prohlásila Pralinka a odešla s dětmi do Cilčina pokoje.

Cilka seděla v posteli a protírala si oči. Před chvílí se probudila. Oknem viděla větve modřínu, po kterých šplhala veverka. Měla rezavý kožíšek a v něm jí skákaly černé blechy. Do výšky a zase dolů. Z levého ucha na pravé a z pravého na levé. Z ocasu na hlavu. A z hlavy na břicho. Bylo to veselé. Cilka se zasmála, kýchlá a pomyslela si: No tohle!

Vtom vstoupila do pokoje Pralinka s Boženou, Otou a dalšími dětmi. Už od dveří Pralinka viděla, že je všechno přesně tak, jak děti říkaly. Uprostřed hlavy, nahoře na temeni, rostlo Cilce jablko. Zčásti se ztrácelo v houštině jejích rozčuchaných, jabloňovými lístky posypaných vlasů. Přesto bylo dobře rozpoznat jeho žlutou, místy lehce narůžovělou barvu.

„Cilko,“ řekla Pralinka rozechvěle, „víš, co máš na hlavě?“

Cilka zvedla ruku a dotkla se konečky prstů jablka.

„Bouli,“ řekla. „Jú, ta je vobrovská!“

„To není boule, Cilko,“ přistoupila Pralinka k posteli a přejela po jablku dlaní. „To je jablko.“

„Jablko?“



Pralinka přikývla a čichla si k dlani.

„Hmmmmmmm!“ udělala.

Po ní si čichly všechny děti a všechny udělaly: „Hmmmmmmm!“

„Utrhnem ho?“ zeptal se Ota s nadějí.

„Počkejme, až spadne samo,“ rozhodla Pralinka. „Zdá se, že ještě není úplně zralé.“

V poledne jablko dozrálo. Cilka zrovna vyšla z jídelny a stoupala po schodech vzhůru způsobem, který odkoukala od holubů. Spočíval v tom, že musela oběma nohama současně vyskočit na každý schod a přitom se ani jednou nedotknout rukou zábradlí. Když vyskočila na sedmý schod, spadlo jí jablko z hlavy a skutálelo se dolů. Tam ho sebral tlustý Ota, který právě přemýšlel, jestli si má jít říct o třetí porci nudlí, nebo přemluvit kuchařku, aby mu nasypala do kapsy hrst hrozin. Když se mu jablko zakutálelo k nohám, přijal to jako šťastný zásah osudu, zapomněl na nudle i na hrozinky a zakousl se do něj. Zuby se mu zabořily do chřupavé dužiny a sladká šťáva mu vystříkla až na čelo.

„Hmmmmmmm!“ zamručel spokojeně a odklátil se do zahrady, aby si v rozeklaných větvích staré lípy jablko nikým nerušen dojedl.

Cilka si ničeho nevšimla. Přesně v té chvíli vyskočila oběma nohama na nejvyšší schod a šťastně si oddechla. Podařilo se jí odskákat až nahoru a ani jednou se nedotknout zábradlí!